

Saksutredning:

FORSØK OM SØKING PÅ TVERS AV FYLKESGRENSEN ROGALAND OG HORDALAND

Trykte vedlegg: Kopi av politisk sak i Hordaland om søking på tvers av fylkesgrensen (ettersendes når saksforelegget foreligger)

Utrykte vedlegg: Nei

[... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓](#)

1. Bakgrunn:

Søking på tvers av fylkesgrensen mellom Rogaland og Hordaland.

Våren 2013 var det møte i Bergen hvor fylkesordførerne fra begge fylkene deltok. Et av forslagene de presenterte var om muligheten for å åpne opp for at søkere fra begge fylkene fritt kunne søke seg til det andre fylket (Rogalandselever til Hordaland og Hordalandselever til Rogaland).

I ettertid er fylkesrådmannen representert ved direktør for opplæring gjort kjent med at opplæringsutvalget i Hordaland har bedt om en politisk sak om søking på tvers av fylkesgrensen.

Fylkesdirektørene i begge fylkene har hatt et møte om saken fordi søking på tvers av fylkesgrensen berører begge fylkene. Resultatet av møtet er at fylkesrådmannen i Rogaland legger fram en tilsvarende sak, og at sakene legges fram parallelt i begge fylkene (samtidig). Det vil slik fylkesrådmannen ser det være fylkestingene som til slutt fatter endelig vedtak fordi det handler om en så prinsipiell sak som søking og inntak av elever på tvers av fylkesgrensen.

Fylkesrådmannen er også kjent med at det i regjeringserklæringen ligger inne forslag om å ha søking på tvers mellom alle fylkeskommunene, og at dette kan komme allerede i 2017. Omkring skolestart fikk alle fylkeskommunene henvendelse fra departementet om å svare på noen spørsmål knyttet til dette.

2. Problemstilling:

Det er ingenting i lovverket som hindrer fylkeskommuner i å legge til rette for søking på tvers av fylkesgrensen, men det vil alltid være det fylket hvor eleven bor i henhold til folkeregistrert adresse som har det juridiske ansvaret for at elever med opplæringsrett får den videregående opplæring de har krav på.

Det er to ulike modeller/alternativer for hvordan elever kan tas inn på tvers av fylkesgrensen:

2.1. Kjøp og salg av elevplasser:

Det har i mange år vært en avtale mellom Rogaland og Hordaland om kjøp og salg av skoleplasser, og avtalen fungerer godt. Det er KS som setter prisene på elevplassene basert på Kostratall, og prisene justeres årlig. Disse prisene forholder

alle fylkeskommunene seg til. Fylkeskommunene sender ut regninger to ganger i året, og slipper å betale for elever som har sluttet i løpet av skoleåret.

I Rogaland fremkommer det av lokal inntaksforskrift hvilke ungdommer det er som kan søke skoletilbud i annet fylke. Ungdommer fra Vindafjord kan søke til tilbud ved Etne vg, mens ungdom hjemmehørende i Lund og Sokndal kan søke tilbud ved Lister vg.

Ved kjøp og salg av elevplasser søker elevene til sitt hjemfylke. Det gjøres ved at fylket som «eier eleven» legger ut tilbudene som finnes i annet fylke og som de kan søke til. F.eks så har Rogaland lagt ut Etne vg. som en skole som ungdom fra Vindafjord kan søke seg til. Tilbudene de kan søke ved Etne vg. er de tilbudene fylkeskommunene har blitt enige om (ikke konkurrerende tilbud). Tilsvarende gjelder for elever hjemmehørende i Etne.

Hordaland fylkeskommune har i alle år kjøpt elevplasser til ungdommer med opplæringsrett hjemmehørende i Sveio kommune, og etter at Ølen kommune valgte å gå inn i Rogaland har Hordaland kjøpt elevplasser til ungdom fra Etne kommune ved Ølen vg. som søker tilbud som ikke tilbys ved Etne vg. I dag er det bare Vg1 teknikk og industriell produksjon som er konkurrerende tilbud ved disse to skolene.

Hordaland har de siste årene kjøpt mellom 230-250 elevplasser i Rogaland for ungdom hjemmehørende i Sveio og Etne. Elevplassene kjøpes primært ved de videregående skolene på Haugalandet og i Ølen. I politisk sak om tilbudsstruktur for Rogaland er det dimensjonert for at Hordaland fylkeskommune kjøper dette antallet elevplasser.

Rogaland kjøper mellom 10-20 elevplasser av Hordaland ved Etne vg. for elever bosatt i Vindafjord kommune.

Når et fylke kjøper elevplasser av et annet fylke er det fylket som kjøper elevplassene som tar inn elevene. En svakhet med dette systemet er at det kan komme inn elever med svakere karakterer, eller at elever med bedre karakterer ikke kommer inn. Men det er bare snakk om noen få elever hvert år som opplever dette.

2.2. Gjesteelevsgaranti:

En annen måte å ta inn elever fra andre fylker på er ved bruk av gjesteelevsgaranti. Det betyr i praksis at elever fra Hordaland kan søke direkte til Rogaland. Når søknadsfristen er ute sender Rogaland oversikt over søkere fra andre fylker til søkerens hjemfylke. Sammen med oversikten (navn på søker og hvilke programområder og skoler vedkommende har søkt) følger et skriv med spørsmål om hjemfylket stiller gjesteelevsgaranti for noen av søkerne. De søkerne som hjemfylket gir gjesteelevsgaranti for, vil da bli behandlet på lik linje med egne søkere ved at de får opplæringsrett og «rogalandspoeng» og konkurrerer på samme vilkår som rogalandselever. Elever som hjemfylket ikke gir gjesteelevsgaranti for, vil ikke klare å konkurrere seg inn med unntak av dersom det er ledige plasser. Et eksempel som forklarer dette: Vest-Agder har bestemt at ungdommer fra Sirdal kommune får søke videregående opplæring ved skoler i Rogaland. Etter søknadsfrist får Vest-Agder tilsendt søkerlisten med spørsmål om hvem de gir garanti for. På listen er det også andre ungdommer fra Vest-Agder, men som

kommer fra andre kommuner, og som normalt ikke får innvilget gjesteelevsgaranti. Vest-Agder sender så listen i retur over hvem de gir gjesteelevsgarantier for.

Fylkesrådmannen mener at elevens primære ønske må være til en av skolene i nabofylket som er med i forsøket for at det kan stilles gjesteelevsgaranti. Har eleven bare søkt til skoler i nabofylket som sekundære ønsker så vil det ikke være aktuelt å gi garanti.

2.3. Valg av metode

Avtalen mellom Rogaland og Hordaland om kjøp og salg av elevplasser fungerer godt, både for elevene og fylkeskommunene. Men fylkesrådmannen vil foreslå bruk av gjesteelevsgaranti. Grunnen er at gjesteelevsgaranti kan være den beste måten, dersom en åpner for at ungdommer fra flere kommuner kan få søke på tilbud i nabofylket. Men dersom Hordaland ønsker å videreføre kjøp og salg av elevplasser, så vil ikke fylkesrådmannen gå mot et slikt vedtak

3. Et prøveprosjekt mellom Rogaland og Hordaland om søking på tvers av fylkesgrensen:

Fylkesrådmannen vil foreslå at søking på tvers av fylkesgrensen mellom Rogaland og Hordaland i første omgang blir et treårig prøveprosjekt, og har oppstart ved innsøking til skoleåret 2015/2016.

Videre foreslår fylkesrådmannen i begge fylkene at det i prøveperioden bare skal gjelde ungdommer som bor i kommunene beskrevet under og videregående skoler i disse kommunene. Kommunene som foreslås er:

Kommuner i Hordaland: Etne, Sveio, Stord, Bømlo, Odda og Kvinnherad.

Kommuner i Rogaland: Vindafjord, Tysvær, Karmøy, Haugesund, Sauda og Suldal.

Skolene som det kan søkes til på tvers av fylkesgrensen er:

Hordaland: Etne vg, Stord vg, Bømlo vg, Rubbestadneset vg, Odda vg. og Kvinnherad vg.

Rogaland: Ølen vg, Haugaland vg, Karmsund vg, Skeisvang vg, Vardafjell vg, Kopervik vg, Åkrehamn vg. og Sauda vg.

I praksis betyr dette at ungdommer fra Tysvær også kan søke idrettsfag ved Etne vg. (i dag er det bare ungdommer fra Vindafjord). På samme måte vil ungdommer fra Bømlo kunne søke skoler i Haugesund.

Prøveprosjektet vil ikke føre til store endringer i forhold til dagens praksis (Hordaland kjøper allerede skoleplasser ved Ølen vg. til ungdommer fra Etne og i Haugesund til ungdommer fra Sveio, mens Rogaland kjøper skoleplasser ved Etne vg. til ungdommer fra Vindafjord). Det nye blir at en nå utvider ved at ungdommer fra flere kommuner kan søke programområder og skoler i nabofylket.

3.1. Andre forhold det må tas hensyn til og som må være på plass

Det vil til flere av skolene som er nevnt over ikke være mulig å dagpendle for elevene fra nabofylket. Det betyr at det i flere tilfeller bare vil være elever som har

sterke bånd eller av andre grunner ønsker å søke seg over fylkesgrensen som er aktuelle. Mens for Sveio-elevene vil det geografisk være lettest å komme til videregående skoler på Haugalandet.

Det må dersom prosjektet vedtas legges enda bedre til rette for at elever i nabofylket får delta på yrkesmesser i skolefylket.

Det samme gjelder rådgiverne i grunnskolene med avgangselever og i de videregående skolene i de kommunene som blir med i prøveprosjektet.

3.2. Samarbeidsprosjektet Ølen/Etne:

Dersom fylkestingene i begge fylkene åpner for et treårig prøveprosjekt slik det her fremkommer, vil fylkesrådmannen i begge fylkene foreslå at samarbeidsprosjektet inntil videre blir lagt på is, men at det gjennom arbeidet i gruppen (gruppen som har jobbet med samarbeidsprosjektet) så langt er enighet om at det beste for elevene i dette distriktet er en skole, men at avgjørelsen om hvordan dette arbeidet skal videreføres blir utsatt til etter første år av prøveperioden.

[... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑](#)

Forslag til vedtak:

::: Sett inn innstillingen under denne linja ↓

1. Det åpnes for et treårig prøveprosjekt med søking til videregående skoler på tvers av fylkesgrensen som beskrevet over. Prosjektet evalueres høsten 2017.

2. Søkere med opplæringsrett som søker på tvers av fylkesgrensen gis gjesteelevsgaranti av bostedsfylket.

3. Samarbeidsprosjektet Ølen/Etne utsettes til etter første året av det treårige prøveprosjektet.

4. Forutsetningen for at vedtaksforslagene i punkt 1, 2 og 3 blir vedtatt, er at fylkestinget i Hordaland vedtar tilsvarende forslag til vedtak.

::: Sett inn innstillingen over denne linja ↑

Trond Nerdal
fylkesrådmann

Joar Loland
fylkesdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.